

ת"פ 31034/06/17 - מדינת ישראל נגד סעיד מסרי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 31034-06-17 מדינת ישראל נ' מסרי(עצור

בפיקוח)

כבוד השופט אבי לוי

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם סעיד מסרי (עצור בפיקוח)

גזר דין

כללי

הנאשם, מר סעיד מסרי נותן את הדין על כך, שבתאריך 29.5.17, בשעות הערב, **נשא בלא רשות על פי דין, תת מקלע מאולתר ומחסנית ובתוכה כדור לנשק**. הנאשם החזיק את כלי הנשק, המחסנית והכדור בתוך תיק שנשא על גבו, בעודו צועד, באותו היום, בשעה 20:10 באזור מגורים בבענה.

בגין מעשיו הללו, הוא הורשע, על יסוד הודאתו, בעבירה של **נשיאת נשק שלא כדין**, לפי סעיף 144(ב)(רישא וסיפא) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

ראיות לעניין העונש - הוכחת "נסיבות הקשורות בביצוע העבירה"

בשלב הטיעונים לעניין העונש העלה הנאשם את גרסתו בהתייחס לנסיבות, הקשורות בביצוע העבירה. בדיון שהתקיים ביום 24.9.17 טען הנאשם, באמצעות סנגורו כי, בד בבד עם הודאתו, הוא חוזר וטוען כי מאן דהוא "**זרק עליו תיק הוא פתח את התיק, ידע מה יש, לטענתו הוא הסתובב כמה דקות, נלחץ ולא ידע כל כך מה לעשות עם זה. זו טענת הנאשם**".

כשאלו הם פני הדברים, ביקשה המאשימה לסתור את הטענה בדבר התקיימותה של נסיבה "מקילה" זו (ולהוכיח שהנאשם הגיע עם הנשק מלכתחילה למקום) באמצעות עדי תביעה וסרטון וידאו שבמסגרתו צולם הנאשם במקום ביצוע העבירה, ביום האירוע.

ככלל, בהתאם לסעיף 40(א) לחוק העונשין יקבע בית המשפט כי התקיימו נסיבות הקשורות בביצוע העבירה על בסיס ראיות שהובאו בשלב בירור האשמה, ולא בשלב גזירת הדין. תכלית הסעיף היא לאפשר לצדדים לדעת מראש את הנסיבות שאיתן יאלצו להתמודד בשלב הטיעונים לעונש.

עם זאת, רשאי הנאשם בשלב הטיעונים לעונש להביא ראיות מטעמו ובלבד שאינן סותרות את הנטען על ידיו בשלב בירור האשמה (ראו: סעיף 40(ב)(1) לחוק העונשין). כמו כן, רשאי בית המשפט, לבקשת אחד מהצדדים, להתיר להביא ראיות בעניין נסיבות, הקשורות בביצוע העבירה בשלב הטיעונים לעונש (ראו: סעיף 40(ב)(2) לחוק העונשין) **אם שוכנע כי לא הייתה אפשרות לטעון לגביהן בשלב בירור האשמה או אם הדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.**

מאחר ובמקרה דנן הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בשלבים הראשונים של המשפט, עלה קושי נוכח טענותיו (המפתיעות, לגרסת התביעה) שעלו לאחר הודאתו, לקבוע ממצאים (נסיבה מקילה) אך ורק בהתבסס על עובדות כתב האישום כהווייתן. לפיכך, שוכנעתי כי לא הייתה אפשרות לטעון לגבי נסיבות אלו בשלב בירור האשמה. על כן, אפשרתי למאשימה **לסתור** (באמצעות ראיות) **את טענתו של הנאשם (כנסיבה מקילה בלבד).**

ראיות התביעה בעניין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה

ראשון עלה להעיד מטעם המאשימה (בדין שנערך ביום 24.9.17) מר איברהים בדראן. עד זה תיאר את השתלשלות האירועים במקום (ובאותו הערב) בו נתפס הנאשם עם כלי הנשק. עד זה פירט, כי סכסוך שפרץ בין אביו לבין הדוד שלו הוביל למהומה רבתי. לגרסתו, במקום האירוע "... היה הרבה רעש, נשים צועקות, נשים נכנסו לאובדן הכרה...". העד הסביר שהזמין אמבולנס למקום, שכן חשש שירביצו לאביו (שהוא אדם מבוגר). עוד צוין, כי נשמעו באזור יריות וזיקוקים. ב"כ המלומד של המאשימה שאל את העד אם הוא מכיר את הנאשם וזה השיב כי לא ראה אותו בעבר ואיננו מכיר אותו.

במסגרת עדותו, התכחש העד לכך שהוא זה שאמר לאחד השוטרים - שהגיע למקום (השוטר ואל) - כי הבחין בנאשם "כאדם זר" במקום האירוע וכי הוא נראה לו חשוד. ב"כ המאשימה ניסה לרענן את זכרוננו של העד מספר פעמים באמצעות הודעתו במשטרה (מיום 29.5.17 ש' 16) אך עד זה המשיך וטען שלא אמר לשוטר שקיים נשק במקום ושהנאשם חשוד בעיניו. **כך, לאורך כל חקירתו התנער העד מכך שהוא היה זה שאמר לשוטר כי יש במקום בן אדם עם נשק בתיק ולמעשה הוא זה שהפנה את השוטר לעברו של הנאשם.** לשאלת הסנגור השיב העד, כי לא הבחין במסגרת האירוע במישהו שזרק תיק ונלחץ.

ראיות ההגנה בעניין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה

במסגרת המשך הבאת הראיות לעניין העונש (ביום 13.2.18) **בחר הנאשם להעיד להגנתו.** הנאשם טען, כי בערב ביצוע העבירה עלה על טרמפ בדיר אל אסד ברכב מסוג יונדאי. הנאשם ציין שהיה בדרכו בשעות הערב "לאיזה בחור לעבוד אצלו במערכות..." ששמו מוחמד חמוד. הנאשם פירט שלא תיאר את בואו עם אותו הבחור. לדבריו, כשהגיע למקום החל לצעוד לכיוון ביתו של הבחור אך בדרך לשם ראה קטטה ושמע צעקות. הוא הוסיף וסיפר, כי הוא החל לצעוד לכיוון מקום הקטטה, מכיוון שרצה לבדוק על מה המהומה. כאשר הוא ראה לצדו אנשים נוספים, שעולים לכיוון מקום הקטטה, הגיח לעברו אדם זר שאמר לו "תיכנס, קח את התיק הזה ולך שם". הנאשם ציין שהאדם אשר מסר לו את התיק היה מוכר לו מהעבר. הנאשם המשיך ופירט, כי אותו אדם לא ביקש ממנו למסור את התיק למאן דהוא, כל שביקש ממנו הוא להניח את התיק למעלה עד שיגיעו לקחת אותו. לטענתו, אותו אדם זר הבחין במשטרה ולכן מסר לו את התיק. הנאשם ציין שעמד ליד הקיר עד שאותו אדם יחזור, אך פתאום, הגיעו אנשי משטרה ותפסו אותו.

בחקירתו הנגדית הוצג לנאשם סרטון וידאו בו הוא מצולם צועד עם תיק על גבו (במתחם המצולם) **לכיוון מקום הצעקות**. הנאשם זיהה את עצמו בסרטון. **הוא טען שקיבל את התיק ברחוב החיצוני לפני הכניסה למתחם שבו הייתה קטטה**. לשאלה מדוע לגרסתו הבחור נתן לו התיק אם המשטרה והקטטה מתרחשים בכלל בצד השני (שלא מצוי בטווח צילום הסרטון - א.ל.) השיב "אין לי איך לדעת את זה". הנאשם עומת עם כך, שבחקירה במשטרה הוא טען שהוא אינו מזהה את עצמו או את מקום האירוע בסרטון. הנאשם הסביר, כי במהלך החקירה במשטרה, הסרטון הוצג לו על גבי מסך קטן שאינו ברור דיו. הנאשם טען שכאשר הגיעו אליו שני השוטרים (ואאל ובוחבוט) הם שאלו אותו מה יש בתיק והוא ענה, שיקחו ויראו. ב"כ המאשימה עימת את הנאשם עם גרסתו זו והפנה אותו לאמור בדו"ח הפעולה של השוטר, במסגרתו צוין, כי הוא לא שיתף פעולה עם השוטרים. הנאשם שב וציין שלא התווכח עם השוטרים ולא ניסה לברוח. הנאשם עומת גם עם אמרתו של השוטר (ואאל) לפיה הוא התנגד למסור את התיק וכי היה צורך להוריד ממנו אותו בכוח. **בתגובה הוא טען כי השוטר משקר**.

כשאלו הם פני הדברים ביקש ב"כ המאשימה לזמן את השוטרים לעדות (כדי להזים את טענותיו הללו של הנאשם).

ראיות הזמה מטעם התביעה

ביום 13.3.18 **העיד מטעם התביעה רס"ב ואאל זיאן, מפקד מש"ק בענה**. באמצעות עד זה הוגשו - דו"ח הפעולה, זכ"ד והודעותיו.

רס"ב זיאן פירט, במסגרת חקירתו הנגדית, שבתחילה, סירב הנאשם לפתוח את התיק ולא שיתף פעולה. הוא ציין, שהיה צורך לסובב את הנאשם והוא זה שפתח לו את התיק כשהוא תלוי על כתפיו. העד מסר, שהנאשם אמר מיד: "זה לא שלי. משהו נתן לי". השוטר הדגיש, כי הנאשם לא נתן לו את התיק והיה צורך להשתמש בכוח על מנת להסירו מעליו. השוטר ציין, כי הגיע לכיוונו של הנאשם ברגע שהמודיע מסר לו על אדם חשוד ("איש עם תיק על הגב ויש שם נשק"). השוטר הבהיר, כי כאשר הגיע לאירוע עצמו צעק לו המודיע "למה הגעתם באיחור, יש כאן אדם שהיה עם תיק על הגב והציע למודיע כלי נשק". השוטר הסביר כי ברגע שנאמרו לו דברים אלו הוא נזכר שברגע כניסתו למתחם - פלוני אלמוני הילך במקום עם תיק על הגב. השוטר קיבל את תיאורו של החשוד כאדם עם מכנסיים קצרים ותיק על הגב. הנאשם נתפס לאחר מכן על הכביש הראשי.

עד נוסף שהעיד באותו הדיון (13.3.18) היה רס"ל חן בוחבוט. עד זה ציין, במסגרת חקירתו הנגדית, שהוא עמד ליד השוטר (ואאל) כשפגשו בנאשם. הוא ציין שהנאשם לא מסר להם התיק אלא ש"הייתה שם התנגדות". הוא תיאר שהנאשם לא התנגד בכוח אלא הסתובב אחורה כל פעם שניסו לבדוק מה יש בתוך התיק, לכן נאלץ העד לאחוז בידיו. צוין, כי השוטר ואאל היה צריך ל"סובב אותו". העד הוסיף שברגע שהשוטר ואאל פתח את התיק וגילה שיש בו נשק הם הודיעו לנאשם שהוא עצור והוא נסע לתחנת המשטרה עם העצור.

טיעוני המדינה בעניין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה

ב"כ המלומד של המאשימה, עו"ד פסקל, עמד בתחילת טיעונו על כך שיש לדחות מכל וכל את גרסת הנאשם לפיה

"מישהו זרק עליו תיק". צוין, כי על פי הסרטון רואים ברור שהנאשם נכנס לאזור הקטטה, כשתיק כבר מונח על כתפיו. פורט, כי בחקירותיו במשטרה ציין הנאשם שקיבל את התיק בתוך המתחם שבו התרחשה הקטטה, אך במסגרת עדותו בבית המשפט (בעת הצפייה בסרטון) הוא שינה את גרסתו וטען שהוא קיבל את התיק עוד לפני שהוא נכנס לאזור הקטטה. הפרקליט המלומד ביקש לאמץ במלואן את גרסאות השוטרים בנוגע לאופן בו נתפס הנאשם.

טיעוני הסנגור בעניין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה

הסנגור עמד על כך שהנאשם מסר את גרסתו, לפיה הנשק הועבר לחזקתו שלא בידיעתו, עוד בשלבים הראשונים של חקירתו במשטרה. לפיכך, ראוי לקבלה כאמינה. אליבא דסנגור, עסקינן, אפוא, בנשיאת נשק לזמן מאוד קצר.

הכרעה עובדתית במחלוקת הנוגעת לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה

כפי שפורט בהרחבה לעיל, בשלב הטיעונים לעונש התגלעה בין הצדדים מחלוקת סביב הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. **כזכור, הנאשם טען כי מאן דהוא "זרק עליו תיק", בעוד המאשימה ביקשה להפריך טענה זו וביקשה להראות כי הנאשם לא החזיק את הנשק לזמן קצר, אלא הגיע עמו מבעוד מועד לאזור המגורים בו נתפס.**

כעת בא אני להכריע במחלוקת זו.

ודוק, בהתאם לסעיף 40(ג) לחוק העונשין בית המשפט יקבע כי התקיימה **נסיבה מקילה אם היא הוכחה ברמת ההוכחה הנדרשת המשפט האזרחי** (מאזן ההסתברויות).

הקשבתי בקשב רב לנאשם ולשלושת עדי התביעה שהופיעו לפניי. כמו כן, עיינתי עיין היטב בראיות שהוגשו באמצעות עדים אלו (הכוללות סרטון וידאו).

אומר מיד, **גרסתם של שני השוטרים אמינה עליי ביותר**. שני השוטרים תיארו את השתלשלות האירועים באופן התואם את האמור ברישומים ובהודעות שמסרו בחקירה (טע/8-3). **אורח מסירת העדויות, והתנהגותם של השניים על גבי דוכן העדים, כמו גם אופן מתן המענה לשאלות אשר הופנו אליהם, העידו על הגיונם הפנימי**. הם השיבו תשובות ישירות גלויות ובוטחות לכל השאלות אשר הופנו אליהם, הן בחקירה הראשית הן בחקירה הנגדית. עיקרי עדויותיהם נרשמו בזמן אמת על גבי זכ"דים והודעות. **מהשתלבות גרסתם בכלל הראיות שהוצגו עולה בבירור כי הם מוסרים את האמת לאמיתה באשר לאופן קרות האירוע**. לפי דבריהם, המודיע, העד איברהים שהיה במקום הקטטה תיאר באוזני השוטר ואאל דמות, החשודה בנשיאת נשק במקום הקטטה. מיד לאחר מכן, הזעיק השוטר ואאל את השוטר בוחבט והשניים החלו לדלוך אחר הנאשם (רגע הריצה נצפה היטב בסרטון). לאחר שזיהו את הנאשם ועיכבוהו, הוא סירב לשתף פעולה באופן מלא והקשה על השוטרים לברר מה מכיל התיק שעל גבו. רק לאחר שאחז בו השוטר בוחבט הצליח השוטר ואאל להסיר את התיק מגבו. מיד לאחר השוטר ואאל הסיר את התיק מגבו של הנאשם, טען הלה שמישהו מסר לו את התיק (ראו גם : טע/5, שורה 14).

לצד עדויותיהם של שני השוטרים, העיד לפניי מטעמה של המאשימה, גם עד התביעה, מר איברהים בדראן. עד זה עשה

על"י **רושם שלילי ביותר**. הוא הרחיק עצמו בצורה קיצונית מאופן קרות האירועים כפי שתוארו על ידי השוטרים בהודעותיהם. הוא סירב בתוקף לאשר לאורך כל חקירתו, כפי שפורטה בהרחבה, כי הוא הפנה את השוטר ואאל אל הנאשם (שעלה החשד כי הוא נושא נשק בתיקו) וסירב למסור פרטים נוספים לדבריו במהלך האירוע. **אני דוחה אפוא עדות זו מכל וכל**.

י"אמר מיד, **גרסתו של הנאשם בבית המשפט נשמעת על-פניה חסרת-היגיון ונעדרת-סבירות**. לאחר צפייה בסרטון אישר הנאשם (בניגוד לדבריו בחקירתו במשטרה) כי הוא זה שנצפה צועד עם התיק על גבו, עוד בטרם היכנסו לאזור הקטטה. לנאשם לא היה הסבר מניח את הדעת לשאלה מדוע אדם זר (שלא נצפה בסרטון) מסר לו תיק זר **עוד בטרם הגיעו לאזור הקטטה**. לשיטתו, אותו אדם זר ביקש ממנו להמתין בכניסה לאזור הקטטה (השטח בצדו הימני של הסרטון).

דא עקא, בסרטון, רואים את הנאשם (לאחר שהוא צועד לכיוון הקטטה) **חוזר עם התיק על גבו וצועד לכיוון המנוגד** (צד שמאל). לגרסתו, ראה שוטרים (פר' מיום 13.2.18 שורה 26) וחזר להשיב לאותו אדם זר את התיק ועל כן לא המתין "בכניסה" כדרישתו. לא זו אף זו, טענתו של הנאשם ביחס להתנהגותו בעת שנתפס נסתרה על ידי השוטרים. משמע, הנאשם לא שיתף פעולה עמם וסירב לאפשר להם בדיקה של תיקו, ללא התנגדות. לגרסתו של הנאשם בחקירתו במשטרה (הודעה מיום 29.5.17 שורה 22) הוא ראה את הנשק לראשונה בתחנת המשטרה. הנאשם טען, כי במקום האירוע הוא רק הניח את ידו בתוך התיק על מנת לבדוק מה התיק מכיל; או אז חש "במקל ברזל". נשאלת השאלה מדוע, אם אכן ראה הנאשם את כלי הנשק בפעם הראשונה, כגרסתו, בתחנת המשטרה, חש מהשוטרים וצעד לכיוון המנוגד לאזור הקטטה. ואם חש מהשוטרים מדוע מלכתחילה לקח תיק חשוד מאדם זר שעה שזה אמר לו, לגרסתו, "לקח את התיק וצא החוצה וחכה לי אני בא יש משטרה" ((הודעה מיום 29.5.17 שורה 8).

כידוע, הטיית מאזן ההסתברויות משמעה - שכנועו של בית המשפט, כי **סביר יותר** שגרסה עובדתית אחת התקיימה, מאשר שהתקיימו הגרסאות העובדתיות הנוגדות. (להרחבה ראו: ספרו של המלומד, **הלוי, תורת דיני הראיות**, כרך ד' (2013), עמ' 542).

מניתוח הראיות, כפי שתמצותן הובא לעיל הגעתי לכלל דעה כי גרסתו של הנאשם היא עמומה ואינה נתמכת (מלבד בגרסתו המתפתלת) בחומר הראיות. **יתרה מכך, התנהגותו המצולמת, כפי זו שתוארה גם על ידי שני השוטרים (על רקע הקטטה המתוארת) לא מאפשרת לי כלל ועיקר לקבל את גרסתו כסבירה יותר מגרסת התביעה, לפיה הנאשם הגיע לאזור בו נתפס עם הנשק על גבו, מבעוד מועד**.

לאור המקובץ, דין טענת ההגנה בהקשר זה - להידחות.

משהתמונה העובדתית, המהווה בסיס לגזירת עונשו של הנאשם התבהרה כמפורט לעיל, ראוי לעבור לעיין בראיות ובטיעונים לעניין העונש.

תסקיר שירות המבחן

בעניינו של הנאשם, הוזמן תסקיר מאת שירות המבחן; ממנו עלה, כי הנאשם הוא בן 25, רווק, המתגורר בבית הוריו ועושה מאמץ לשמור על מסגרת תעסוקתית. ילדותו הייתה מורכבת והתאפיינה בבעיות התנהגותיות, דבר שהוביל למציאת מסגרות חינוכיות מתאימות עבורו. עיון בגיליון רישומו הפלילי העלה כי לא רשום לחובתו עבר פלילי. לצד זאת, במסגרת התסקיר, צוין שהוגש בעניינו של הנאשם כתב אישום (שמצבו המשפטי אינו ברור דיו) בגין עבירות של איומים ותקיפה סתם (בבית משפט השלום בת"א).

בהתייחסותו לביצוע העבירה הנדונה כאן, צוין, כי הנאשם התקשה ליטול אחריות וסיגל לעצמו עמדת קורבן. לדבריו, הוא נקלע לסיטואציה הפלילית באופן מקרי לחלוטין. **לגרסתו, הוא נכח באזור בו התקהל מספר רב של אנשים, כאשר אחד מהם פנה אליו בבקשה להחזיק את התיק (בו היה מצוי כלי הנשק). הנאשם טען, שאינו מכיר את האדם שהעביר לו את התיק.** קצינת המבחן התרשמה שבולטת בנאשם נטייה לטשטש ולמזער את חומרת מעשיו, תוך שהוא שולל כל קשר עם תת תרבות עבריינית. עוד צוין, כי בולט בנאשם הקושי לקיים התבוננות פנימית אודות התנהלותו.

פורט, כי בעוד הנאשם מדגיש את החלקים החיוביים והמתפקדים אצלו, ניכר בו שהוא נוקט דפוסי הסתרה וטשטוש ביחס למניעים שהובילוהו לנשיאת כלי הנשק. הפער בין הצגתו כמי שמתפקד ומתנהל על פי מערכת ערכים נורמטיבית לבין עמדתו הממזערת את חומרת מעשיו, הובילו את קצינת המבחן **להעריך שקיים אצל הנאשם סיכון להישנות מעשים דומים בעתיד.** עוד צוין, כי לאור המקובץ אין באפשרותו של שירות המבחן לכלול בחוות דעתו המלצה בעלת אופי שיקומי.

ראיות התביעה לעניין העונש

לא הוצג בעניינו של הנאשם רישום בדבר עבר פלילי.

טיעונים לעניין העונש - התביעה

בטיעוניו הכתובים לעניין העונש עמד ב"כ המאשימה על חומרת המעשה ועל הסיכון המשמעותי הטמון בו; התובע הצביע על הערכים החברתיים הנפגעים כאן - הבטחת שלום הציבור והגנה על חיי-אדם לנוכח תרומתה של זמינות נשק למעגל האלימות; ב"כ המאשימה ציין, כי לעיתים, נשק בלתי-מורשה מגיע לידיים עברייניות העושות בו שימוש כדי לפגוע באחרים. הפרקליט הציג פסיקה נהוגה והצביע על מגמת ההחמרה החלה בענישת עברייני נשק. הוא ציין, כי ההחמרה המקובלת בכגון דא נובעת מהיות העבירות כאלו טומנות בחובן פוטנציאל למסוכנות רבה ומכך שאין לדעת מתי תתממש ובאיזו עוצמה ומה יהיה מספר החפים מפשע שייפגעו עקב כך.

הפרקליט המלומד הפנה לממצאי תסקיר שירות המבחן, לפיהם נמנע שירות המבחן מלהציג המלצה טיפולית בעניינו של הנאשם על המשמעויות הנודעות לכך. בהקשר זה צוין, שאין מתקיימות במקרה דנן נסיבות אשר מצדיקות חריגה לקולא ממתחם הענישה ההולם את מעשיו של הנאשם. מכאן, אליבא דמאשימה מתחם הענישה ההולם נע בין שתי שנות מאסר ומחצה לבין 5 שנות מאסר. התבקשתי אפוא להטיל על הנאשם מאסר בגדרי אותו מתחם וכן מאסר על תנאי וקנס.

טעוים לעניין העונש - ההגנה

הסנגור המלומד, עו"ד מוטי לוי, עתר שלא למצות את הדין עם מרשו. הסנגור הוסיף וטען כי המחסנית שנתפסה לא הייתה טעונה בתוך כלי הנשק ובכך יש להצביע על נסיבות חמורות פחות. הסנגור הפנה לכך שהנאשם היה עצור במסגרת תיק זה כחודשיים וחצי; הוא הודה ונטל אחריות על ליבת האירוע. לשיטתו מתחם הענישה ההולם ראוי שיעמוד (בתחתית המתחם) על 9 חודשים לכל היותר. מכאן, שנוכח הזמן בו שהה הנאשם במעצר, לשיטתו, תיק זה מתאים להטלת עונש בדרך של עבודות שירות.

הנאשם בדברו האחרון

בדברו האחרון הביע הנאשם צער וחרטה על המעשה. הוא הוסיף את הדברים הבאים: **"אבל בסוף של דבר, ידעתי הרבה לגבי התיק שלי הזה. בעזרת השם אני אהיה גם בן אדם אחר קדימה. הפסדתי הרבה מהחיים שלי בתיק הזה. אני מתנצל על זה גם."**

דין והכרעה

הנאשם שלפניי נתפס כשהוא נושא ברשותו תת מקלע מאולתר ומחסנית ובתוכה כדור לנשק. הנאשם החזיק את כלי הנשק, המחסנית והכדור בתוך תיק שנשא על גבו, בעודו צועד, ביום 29.5.17, בשעה 20:10 באזור מגורים בבענה.

הגיעה השעה לגזור את דינו.

כמצוות סימן א'1 בפרק ו' שבחוק העונשין, שעניינו הבניית שיקול-הדעת השיפוטי בענישה, על בית-המשפט לקבוע את העונש המתאים לנאשם שלפניו בהתאם לעקרונות והשיקולים המנחים בענישה כפי שהללו קבועים באותו סימן ותוך מתן המשקל שיש לתת לשיקולים הללו וליחס ביניהם כקבוע בו.

כידוע, העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (ראו סעיף 40ב לחוק העונשין).

תהליך מציאת העונש המתאים מתחיל בקביעת מתחם עונש הולם למעשה העבירה שאותו ביצע הנאשם מתוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

נצא, אפוא, למסענו בקביעת מתחם העונש ההולם את העבירה.

הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

כפי שצוין, הערכים החברתיים שבהם פגע הנאשם במעשהו הם הבטחת שלום הציבור ובטחון, הסדר הציבורי והגנה על חיי-אדם, שכן ערכים אלו כולם נתונים בסיכון מקום בו נישא נשק שלא כחוק. כידוע, זמינותו של נשק מגדילה את הסיכון להתפתחות אירועים אלימים ולהגברת חומרתם. מידת הפגיעה בערכים אלו, בהתחשב באופי הנשק (תת מקלע מאולתר) שהוחזק לצד מחסנית (וכדור בתוכה) ובכך שהנשק נישא והוסתר היא בינונית.

מדיניות הענישה

בתי-המשפט בכלל ובית-המשפט העליון בראשם קבעו מדיניות ענישה מחמירה, ביחס לכל מי שנותן ידו להחזקת נשק ללא היתר כדן, להובלתו ולנשיאתו. מדיניות מחמירה זו מתחייבת מריבוי המקרים שבהם נעשה שימוש בנשק, המוחזק שלא כחוק במסגרת אירועים אלימים על רקעים שונים ומשונים באורח שיש בו כדי לקפד חיי-אדם או לסכנם.

עמדה על כך כב' השופטת ארבל ב- ע"פ 4945/13 **מדינת ישראל נ' עבד אלכרים סלימאן** (ניתן ביום 19.01.14), בצינה כדלהלן:

"...עבירות המבוצעות בנשק - לרבות רכישה, החזקה ונשיאת נשק - טומנות בחובן פוטנציאל סיכון הרסני לפגיעה בשלום הציבור וביטחונו. החשש הוא כי נשק המוחזק שלא כדין ישמש לפעילות עבריינית העלולה להביא לפגיעה ואף לקיפוח חייהם של אזרחים תמימים. אכן, "התגלגלותם" של כלי נשק מיד ליד ללא פיקוח עלול להוביל להגעתם בדרך לא דרך לגורמים פליליים ועוינים. אין לדעת מה יעלה בגורלם של כלי נשק אלה ולאילו תוצאות הרסניות יובילו. ודוק: הסיכון שנשקף לשלום הציבור צריך להילקח בחשבון על-ידי כל מי שמחזיק בידו נשק שלא כדין - גם אם אינו מחזיק בו למטרת ביצוע של עבירות אחרות. עצם החזקת נשק בעל פוטנציאל קטילה מבלי שיש עליו ועל בעליו פיקוח מוסדר של הרשויות טומן בחובו סיכון, באשר המחזיק בו נתון תמיד לחשש שיתפתה לעשות בו שימוש, ולו ברגעי לחץ ופחד...".

יפים לענייני ג דבריו של כב' השופט י' עמית ב- ע"פ 2398/14 **אלהזייל נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 8.7.14), לפיהם:

"...אחזור ואדגיש את מדיניות ההחמרה בעבירות נשק, שבאה לידי ביטוי בשורה ארוכה של פסקי דין של בית משפט זה בשנים האחרונות (ראו, לדוגמה, ע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' עבד אלכרים סלימאן (19.1.2014)). לזמינות הבלתי נסבלת של נשק חם בידי מי שאינם מורשים לכך, יש פוטנציאל לשמש ל"חיסול חשבונות" ול"פתרון סכסוכים" כמו-גם לעבירות חמורות נוספות. המציאות בארצנו מוכיחה כי הקלישאה אודות האקדח במערכה הראשונה אינה מדויקת, באשר לעיתים מזומנות האקדח אינו ממתין עד למערכה האחרונה ויורה עוד קודם לכן. מכאן, שבעבירות כגון דא, גם לשיקולי ההרתעה משקל של ממש".

על מנת לשרטט כדבעי את מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם, עיינתי בפסיקה רחבה העוסקת בעבירות הזהות לנידון דידן. אציין את המובן מאליו, מדיניות הענישה הנהוגה במקרים אלו הינה מגוונת ותלויה בנסיבותיו של מקרה לגופו - "כבכל עבירה, גם בעבירות נשק קיים מדרג של חומרה, ושומה על בית המשפט להביאו בחשבון בבואו לקבוע את מתחם העונש ההולם" (ע"פ 9702/16 **אלוליאיה נ' מדינת ישראל**, פסקה 8, ניתן ביום 13.9.17).

כך למשל, בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 3156/11 **זראיעה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 21.02.12), דחה בית

המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת, במסגרתו הושת על המערער **עונש מאסר בן 24 חודשים לריצוי בפועל**. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצוע, על פי הודאתו, של עבירות שעניינן **נשיאת והובלת נשק והסתייעות ברכב לביצוע פשע**. עובדות המקרה לימדו, כי המערער נסע ברכבו, לאחר שהסליק בו **אקדח**, מחסנית טעונה בכדורי אקדח בקוטר 9 מ"מ וקופסאות עם כדורי אקדח בקוטר 9 מ"מ. האקדח והתחמושת נתפסו בחיפוש שגרתי שביצעה המשטרה ברכב.

בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 3877/16 **פאדי ג'באלי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 17.11.16), דחה בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, במסגרתו הושת על המערער (**בעל עבר פלילי מכביד**) **עונש מאסר בן 34 חודשים לריצוי בפועל**. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצוע, על פי הודאתו, של עבירה שעניינה **נשיאת נשק** לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין. עובדות המקרה לימדו, כי בין המערער לבין קרוב משפחתו התגלע סכסוך. על רקע זה, השניים קבעו להיפגש בעיר טיבה לשם יישוב הסכסוך. המערער נסע ברכבו למקום המפגש יחד עם קרוב משפחתו ר.ג' (קטין) כשהוא נושא עמו ברכב אקדח טעון במחסנית שהכילה 14 כדורים. כאן המקום לציין, כי סוג כלי הנשק היה **אקדח מסוג "גלוק"**, אשר נגנב חודשים אחדים קודם לכן בהתפרצות לדירה בהוד השרון. כשהגיעו למקום המפגש, עצר המערער סמוך לרכב שבו ישבו קרובי משפחתו. הוא החביא את האקדח במכנסיו והתקרב יחד עם הקטין אל הרכב. באותו שלב הגיעו למקום שוטרים שהורו למערער ולקטין להרים ידיים, אך המערער כרע לכיוון הרצפה והשליך את האקדח מאחורי גבו. בית המשפט העליון דחה כאמור את הערעור. צוין, כי על אף גילו הצעיר למערער עבר פלילי מכביד ביותר ואת העבירה ביצע שבועות ספורים בלבד לאחר שסיים לרצות עונש מאסר ארוך.

בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 2892/13 **מוחמד עודתאללה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 29.9.13) דחה בית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת, במסגרתו הושת על המערער **עונש מאסר בן 21 חודשים לריצוי בפועל**. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצוע של עבירות שעניינן **נשיאה והובלה של נשק** שלא כדין לפי סעיף 144(ב) רישא; **והסתייעות ברכב לביצוע פשע** לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה. עובדות מקרה זה לימדו, כי המערער נהג בנצרת ברכב מסוג מאזדה כשהוא מוביל את **האקדח** (הטעון במחסנית ריקה מכדורים) מוסתר תחת השטיחון שמתחת לכסא הנהג ברכב. יחד עם המערער ברכב היה אדם נוסף. משהבחין המערער בחסימה משטרתית, סטה מנתיבו לדרך ללא מוצא ועצר את הרכב. השוטרים הגיעו לרכבו של המערער ומצאו את האקדח. בתום החיפוש, המערער והאדם הנוסף נעצרו והובלו לתחנת המשטרה.

בפרשה נוספת שנדונה במסגרת ע"פ 4329/10 **פלוני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 25.10.10), דחה בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת, במסגרתו הושת על המערער (הנעדר עבר פלילי) **עונש מאסר בן 20 חודשים לריצוי בפועל**. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצוע, על יסוד הודאתו, של עבירות שעניינן **החזקת נשק ונשיאתו** שלא כדין לפי סעיפים 144(א) ו-144(ב) לחוק העונשין. עובדות המקרה לימדו, כי בעת שנהג ברכב שבבעלותו, נמצא המערער מחזיק ב**אקדח** טעון בתחמושת במצב נצור, מבלי שהיה מורשה לכך.

במסגרת ת"פ 9111-02-15 **מדינת ישראל נ' חאסרמה** (ניתן ביום 20.9.15) גזר בית המשפט המחוזי בחיפה על הנאשם עונש מאסר בן **10 חודשים לריצוי בפועל** בגין ביצוע של שתי עבירות בנשק - האחת, לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין והשנייה לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין. עובדות המקרה בפרשה זו היו אלו: עת הגיעו שוטרים לסוכת

אבלים של משפחת חסארמה, בכפר בענה, במטרה לעכב את יוסף חסארמה לחקירה, הבחין בהם הנאשם שהיה במתחם והחל במנוסה מהם כאשר הוא נושא ומחזיק **אקדח** מסוג FN ומחסנית עם 13 כדורים 9 מ"מ. במהלך המנוסה מהשוטרים זרק הנאשם את האקדח והמחסנית.

במסגרת ת"פ 17520-03-14 **מדינת ישראל נ' אבו אלהווא** (ניתן ביום 31.12.14) גזר בית המשפט המחוזי בירושלים על הנאשם עונש מאסר בן **20 חודשים לריצוי בפועל**, בגין ביצועה של עבירה שעניינה הובלת נשק (**תת מקלע מאולתר**);

במסגרת ת"פ 20604-12-09 **מדינת ישראל נ' אזולאי** (ניתן ביום 28.6.10) גזר בית המשפט המחוזי בתל אביב על הנאשם, במסגרת הסדר טיעון, עונש מאסר בן **16 חודשים לריצוי בפועל**, בגין ביצועה של עבירה שעניינה נשיאת נשק שלא כדין לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט' לחוק העונשין)

הובלת נשק באמצעות תיק על הגב מצביעה על תכנון. כפי שפורט, לא הוכחו נסיבות מיוחדות המוכיחות אחרת (סעיף 40ט(1) לחוק העונשין); **הנאשם ביצע את העבירה לבדו והוא העבריין היחיד** (סעיף 40ט(2)). **כתוצאה מהמעשה עלול היה להיגרם נזק חמור** (סעיף 40ט(3)); משכלי הנשק (**תת מקלע מאולתר**) המחסנית והכדור בתוכה נתפסו - לא נגרם כל נזק בפועל (סעיף 40ט(4)). **מניעיו של הנאשם בביצוע העבירה לא הובררו כלל** (סעיף 40ט(5)). **הנאשם הבין את מעשיו, יכול היה וצריך היה להימנע מלבצעם** (סעיף 40ט(6) ו-7).

בהתחשב במכלול הנסיבות הללו, בערכים המוגנים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם ובמדיניות הענישה המקובלת בכגון דא, **ראוי לקבוע מתחם ענישה הולם הנע בין 14 חודשי מאסר לריצוי בפועל לבין 36 חודשי מאסר לריצוי בפועל**, הכול לצד עונשים נלווים דוגמת מאסר-על-תנאי וקנס כספי.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק העונשין)

משנקבע מתחם העונש ההולם הגיעה השעה למקם את העונש אותו ראוי להטיל על הנאשם בהתחשב בנסיבות **שאינן** קשורות בביצוע העבירה, נסיבותיו האישיות.

מאסר ממושך בוודאי יפגע בנאשם, לנוכח גילו הצעיר יחסית; הנאשם נטל אחריות על מעשיו. הנאשם הודה באשמה במשפטו ובכך חסך זמן שיפוטי; נסיבות חייו לא פשוטות; **עברו הפלילי של הנאשם נקי**.

לנוכח המכלול, בשים לב להמלצת שירות המבחן, אשר לטעמי, מאיינת את האפשרות לסטות ממתחם הענישה **ובהתחשב** בתקופת שהייתו (כשלושה חודשים) של הנאשם במעצר באיזוק אלקטרוני (ראו לעניין זה: ע"פ 7768/15 **פלוגי נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 20.4.16) מצאתי לנכון לגזור לנאשם עונשים כדלקמן -

(א) **18 חודשי מאסר לריצוי בפועל** (בניכוי **תקופות** המעצר, במסגרתן שהה הנאשם במתקן מעצר, בגין התיק דכאן).

(ב) 12 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור במשך 3 שנים עבירה על סעיף 144 לחוק העונשין.

(ג) **קנס בסך 3000 ₪** אשר ישולם עד יום 1 ינואר 2019.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ב' אייר תשע"ח, 17 אפריל 2018.